

CYTBIN

– krajowy indeks cytowań
z zakresu
bibliologii i informatologii

Izabela Swoboda
Anna Seweryn

Instytut Bibliotekoznawstwa
i Informacji Naukowej

Uniwersytet Śląski
w Katowicach

II Konferencja naukowa Konsorcjum BazTech
BIBLIOGRAFICZNE BAZY DANYCH
I ICH ROLA W ROZWOJU NAUKI
Poznań, 17-19 kwietnia 2013 r.

Plan prezentacji:

1. Charakterystyka ogólna bazy *CYTBIN*.
2. Metodyka tworzenia bazy – aspekty dydaktyczne.
3. *CYTBIN* jako źródło informacji bibliograficznych.
4. *CYTBIN* jako narzędzie analizy przepływu informacji w obrębie dziedziny bibliologii i informatologii.
5. Bieżące problemy i perspektywy rozwoju bazy.

CYTBIN

(**CYT**owania w **B**ibliotekoznawstwie i **I**nformacji **N**aukowej)

- typ bazy: bibliograficzno-abstraktowa z indeksem cytowań
- dostęp online: <http://www1.bg.us.edu.pl/bazy/cytbin/>
- zakres: bibliologia i informatologia oraz dziedziny pokrewne
- zasięg chronologiczny: 2000- (aktualnie obejmuje dane do 2010)
- zasięg formalny:

„Przegląd Biblioteczny” (2000-)

„Zagadnienia Informacji Naukowej” (2000-)

„PTINT. Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej” (2000-)

„Bibliotekarz” (2000-) – *tylko artykuły*

„Biuletyn EBIB” (2000-2004) – *tylko artykuły*

„Roczniki Biblioteczne” (2003-2008)

„Bibliotheca Nostra” (2009-)

„Nowa Biblioteka” (2010-)

CYTBIN

- rok powstania: 2002 (prace koncepcyjno-organizacyjne – 2001)
- jednostka realizująca projekt:

Zakład Bibliografii i Informacji Naukowej
Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej
Uniwersytet Śląski w Katowicach

+ studenci IBIN UŚ

- koordynatorzy projektu:

2002-2006	prof. dr hab. Barbara Stefaniak
2007-2010	dr Agnieszka Bajor
2011-	dr Izabela Swoboda

- cele:

- ✓ dydaktyczne
- ✓ dokumentacyjno-informacyjne
- ✓ naukowe

Metodyka tworzenia bazy
CYTBIN

Zaangażowanie studentów do projektu *CYTBIN*

rekordy bibliograficzne opracowywane są **MANUALNIE**
w ramach ćwiczeń z przedmiotu
Organizacja i metody działalności informacyjnej

- ◉ indeksowanie wskazanych artykułów (źródeł cytujących)
→ na podstawie tzw. autopsji :
 - ◉ opis formalny i rzeczowy,
 - ◉ tworzenie/przejmowanie abstraktów,
 - ◉ ustalanie afiliacji autorów;
- ◉ kategoryzacja formalna i opis bibliograficzny wszystkich źródeł cytowanych w artykułach
→ **WERYFIKACJA** wszystkich danych.

CYTBIN – struktura bazy

ŹRÓDŁA CYTUJĄCE

- pełny opis bibliograficzny
- kategoryzacja formalna (artykuł/recenzja/sprawozdanie/wywiad)
- tytuł w j. angielskim
- charakterystyka rzeczowa:
 - symbol klasyfikacji (LISA)
 - swobodne słowa kluczowe w j. polskim i angielskim
 - abstrakty w j. polskim i angielskim
- liczba autorów i ich afiliacja

ŹRÓDŁA CYTOWANE

- pełny opis bibliograficzny (Z W E R Y F I K O W A N Y !)
- kategoryzacja formalna (WC – wydaw. ciągłe i artykuły z czasopism/WZ – wydaw. zwarte/RK – rozdziały/SL – szara literatura/MK – materiały konferencyjne/N – normy/P – patenty/L – dokumenty legislacyjne/A – archiwalia i rękopisy/K – kartografia /INN – inne)
- rodzaj nośnika: dokument tradycyjny/elektroniczny
- kraj wydania
- nazwa, miejsce i data konferencji (mat. konf.)
- instytucja sprawcza (szara lit.)

CYTBIN jako narzędzie dydaktyczne

pozwała w praktyczny sposób:

- zapoznać ze specyfiką i zastosowaniem indeksów cytowań;
- zaznajomić z metodyką opracowania specjalistycznych źródeł informacji;
- doskonalić sprawność korzystania z różnego rodzaju źródeł i narzędzi informacji, w tym baz danych bibliograficznych i faktograficznych;
- doskonalić kompetencje bibliograficzne:
 - kształtować sprawność identyfikacji różnych typów dokumentów na podstawie cytowań (→ dekompozycja opisów bibliograficznych);
 - wyczulić na typowe błędy w cytowaniach;
 - wyrabiać umiejętność analizy poprawności dokumentacji bibliograficznej artykułów naukowych i korygowania ewentualnych błędów popełnianych w tym zakresie;

CYTBIN jako narzędzie dydaktyczne

pozwała w praktyczny sposób:

- zmobilizować do lektury bieżących numerów wiodących polskich czasopism naukowych i fachowych z zakresu inib;
- uświadomić znaczenie intertekstualnych powiązań w obszarze piśmiennictwa naukowego, których wyrazem są cytowania;
- uwrażliwić na etyczne aspekty związane z koniecznością poszanowania praw własności intelektualnej w procesie opracowywania publikacji naukowych;
- wyrabiać dobre nawyki – w odniesieniu do:
 - korzystania z aktualnej prasy naukowej i fachowej,
 - redagowania przypisów bibliograficznych i bibliografii załącznikowych we własnych tekstach.

Mankamenty przyjętej metodyki

- ⦿ wydłużenie procesu tworzenia bazy:

- opóźnienia w zakresie aktualizacji bazy,
- ograniczona liczba indeksowanych czasopism;
- konieczność wielokrotnego poprawiania rekordów w wersji przedmaszynowej.

CYTBIN

jako źródło informacji
bibliograficznych

Aktualny stan bazy

- 1 884 rekordy dokumentów cytujących
- 15 552 rekordy dokumentów cytowanych
- >35 350 odwiedzin online (od 1 września 2005)

C Y T B I N

[\[informacje o bazie\]](#)

ŹRÓDŁA CYTUJĄCE

Fragment nazwiska:

Fragment tytułu:

Czasopismo:

Rok publikacji:

CYTOWANIA

Fragment nazwiska:

Fragment tytułu:

Czasopismo:

Rok publikacji:

Typ publikacji:

KTO CYTUJE AUTORA?

Nazwisko:

INDEKS AUTORÓW ŹRÓDEŁ CYTUJĄCYCH

[A](#) [B](#) [C](#) [D](#) [E](#) [F](#) [G](#) [H](#) [I](#) [J](#) [K](#) [L](#) [M](#) [N](#) [O](#) [P](#) [Q](#) [R](#) [S](#) [Ś](#) [T](#) [U](#) [V](#) [W](#) [Y](#) [Z](#) [Ż](#)

INDEKS AUTORÓW ŹRÓDEŁ CYTOWANYCH

[A](#) [B](#) [C](#) [D](#) [E](#) [F](#) [G](#) [H](#) [I](#) [J](#) [K](#) [L](#) [M](#) [N](#) [O](#) [P](#) [Q](#) [R](#) [S](#) [Ś](#) [T](#) [U](#) [V](#) [W](#) [Y](#) [Z](#) [Ż](#)

INDEKS CZASOPISM CYTOWANYCH

[A](#) [B](#) [C](#) [D](#) [E](#) [F](#) [G](#) [H](#) [I](#) [J](#) [K](#) [L](#) [M](#) [N](#) [O](#) [P](#) [Q](#) [R](#) [S](#) [Ś](#) [T](#) [U](#) [V](#) [W](#) [Y](#) [Z](#) [Ż](#)

Wybrane kryteria: autor=Swoboda

1. Swoboda I.: OPAC WWW wizytówką biblioteki: ocena jakości katalogów komputerowych małych i średnich bibliotek w Polsce
Przegląd Biblioteczny 2009 nr 1 s.16-40, liczba cytowań: 19
2. Swoboda I.: Organizacja działalności informacyjnej w zakresie medycyny w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej
PTINT. Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej 2006 nr 2 s.3-13, liczba cytowań: 39
3. Swoboda I.: Działalność międzynarodowa w zakresie naukowej informacji medycznej. Organizacja, programy, rozwiązania modelowe
PTINT. Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej 2005 nr 4 s.24-29, liczba cytowań: 5
4. Swoboda I.: Rola stowarzyszeń bibliotekarskich w kształtowaniu działalności informacyjnej w zakresie medycyny
Przegląd Biblioteczny 2007 nr 3 s.366-382, liczba cytowań: 49
5. Swoboda I.: Współpraca międzynarodowa w zakresie retrospektywnej konwersji katalogów bibliotecznych
PTINT. Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej 2001 nr 3 s.10-15, liczba cytowań: 23
6. Swoboda I.: Zarządzanie i komunikowanie
PTINT. Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej 2001 nr 1-2 s.55-58, liczba cytowań: 0
7. Swoboda I.: Retrospektywna konwersja katalogów bibliotecznych. Przegląd piśmiennictwa
PTINT. Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej 2001 nr 1-2 s.32-36, liczba cytowań: 43
8. Swoboda I., Frączek R.: Dokumenty elektroniczne w OPAC bibliotek polskich. Komunikat z badań
PTINT. Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej 2009 nr 4 s.30-37, liczba cytowań: 19

Autor: Swoboda I.

Rodzaj publikacji: Artykuł

Tytuł: Działalność międzynarodowa w zakresie naukowej informacji medycznej. Organizacja, programy, rozwiązania modelowe

Tytuł w języku ang.: International cooperation in medical science information. Organization, programs, model solutions.

Czasopismo: PTINT. Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej

Rok publikacji: 2005

Tom: 13

Numer: 4

Strony: 24-29

Symbol klasyfikacji tematycznej: 10.13 - Działalność informacyjna w zakresie nauk ścisłych i przyrodniczych oraz techniki i medycyny

Liczba cytowań: 5

Liczba instytucji sprawczych: 1

Słowa kluczowe: Informacja medyczna, Działalność informacyjna, kraje rozwijające się, Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), Panamerykańska Organizacja Zdrowia (PAHO), MEDLINE, Narodowa Biblioteka Medyczna

Słowa kluczowe ang.: Medical information

Abstrakt: Przedstawiono problematykę działalności informacyjnej w zakresie medycyny na forum międzynarodowym. Artykuł jest omówieniem niepublikowanej pracy doktorskiej autorki, pod tym samym tytułem. Zaprezentowany stan badań pokazuje, że tematyka informacji medycznej jest prawie nieobecna w czasopismach fachowych w Polsce. Najwięcej publikacji w tym zakresie wydawanych jest w USA. Do zadań informacji medycznej należą: obsługa działalności naukowo-badawczej, obsługa profesji medycznych, kadry zarządzającej służby zdrowia i wytwórczo-usługowych segmentów rynku pracujących na rzecz medycyny, wspieranie popularyzacji wiedzy medycznej, zapewnienie aktualnej informacji naukowcom i badaczom oraz obsługa sfery działalności praktycznej w zakresie medycyny. Organizacja działalności informacyjnej w zakresie medycyny została pokazana głównie poprzez przedstawienie międzynarodowych inicjatyw podejmowanych w tym zakresie. Spośród organizacji międzynarodowych szerzej omówiono działalność Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) oraz Panamerykańskiej Organizacji Zdrowia (PAHO), które swoje wsparcie kierują do krajów rozwijających się. Przedstawiono organizowane przy ich pomocy regionalne systemy naukowej informacji medycznej: Latin America and Caribbean System on Healthy Sciences Information (BIREME); Regional Healthy Literature Network; Eastern Mediterranean Regional Office Library Network (EMLIBNET); Health Literature, Library and Information Service (HELLIS). Wskazano udział organizacji pozarządowych m.in. Międzynarodowej Rady Naukowej i międzynarodowych stowarzyszeń bibliotekarskich. Wyróżniono Międzynarodowy Kongres Bibliotekarstwa Medycznego jako najważniejsze forum wymiany doświadczeń. Przedstawiono programy WHO na rzecz krajów Trzeciego Świata, m.in.: Health InterNetwork Access to Research Initiative (HINARI), ExtraMed oraz Blue Trunk Library. Prezentując historię rozwoju działalności informacyjnej w zakresie medycyny, uwzględniono wpływ nowych technologii informacyjnych na kierunki zmian oraz rolę Narodowej Biblioteki Medycznej - zwłaszcza jej działania w tworzeniu systemu MEDLINE.

CYTOWANIA

WYDAWNICTWA ZWARTE

1. Anon : Health sciences environment and librarianship in health sciences libraries
New York, NY 1999
2. Anon : Medical librarianship in the eighties and beyond: a world perspective
New York, NY 1986
3. Weiss P.: Health and biomedical information in Europe
Copenhagen 1986

INNE

4. Anon: World Health Organization - Eastern Mediterranean Region. Virtual Health Sciences Library
5. Anon : Virtual health Library

ŹRÓDŁA CYTUJĄCE

Fragment nazwiska:

Fragment tytułu:

Czasopismo:

Rok publikacji:

Szukaj

CYTOWANIA

Fragment nazwiska:

Fragment tytułu:

Czasopismo:

Rok publikacji:

Typ publikacji:

Szukaj

KTO CYTUJE AUTORA?

Nazwisko:

Szukaj

INDEKS AUTORÓW ŹRÓDEŁ CYTUJĄCYCH

[A](#) [B](#) [C](#) [D](#) [E](#) [F](#) [G](#) [H](#) [I](#) [J](#) [K](#) [L](#) [M](#) [N](#) [O](#) [P](#) [Q](#) [R](#) [S](#) [Ś](#) [T](#) [U](#) [V](#) [W](#) [Y](#) [Z](#) [Ż](#)

INDEKS AUTORÓW ŹRÓDEŁ CYTOWANYCH

[A](#) [B](#) [C](#) [D](#) [E](#) [F](#) [G](#) [H](#) [I](#) [J](#) [K](#) [L](#) [M](#) [N](#) [O](#) [P](#) [Q](#) [R](#) [S](#) [Ś](#) [T](#) [U](#) [V](#) [W](#) [Y](#) [Z](#) [Ż](#)

INDEKS CZASOPISM CYTOWANYCH

[A](#) [B](#) [C](#) [D](#) [E](#) [F](#) [G](#) [H](#) [I](#) [J](#) [K](#) [L](#) [M](#) [N](#) [O](#) [P](#) [Q](#) [R](#) [S](#) [Ś](#) [T](#) [U](#) [V](#) [W](#) [Y](#) [Z](#) [Ż](#)

I. Swoboda jest cytowana(y) przez:

1. Anon : Bibliograficzna baza danych - CYTBIN
PTINT. Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej 2005 nr 4 s.3-10
Liczba cytowań wybranego autora: 1
2. Mauer-Górska B.: Usługi informacyjne z zakresu ochrony zdrowia : wybrane problemy organizacyjne
PTINT. Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej 2009 nr 3 s.32-38
Liczba cytowań wybranego autora: 1
3. Swoboda I.: OPAC WWW wizytówką biblioteki: ocena jakości katalogów komputerowych małych i średnich bibliotek w Polsce
Przegląd Biblioteczny 2009 nr 1 s.16-40
Liczba cytowań wybranego autora: 1

Łączna liczba cytowań: 3

CYTBIN

jako dziedzinowe
obserwatorium
przepływu informacji

(„potencjał
bibliometryczny”)

UWAGA

*Zestawienia i wykresy zamieszczone na kolejnych slajdach
należy traktować jako wyniki badań sygnałnych
(odzwierciedlające aktualny stan bazy CYTBIN)
oraz interpretować w szerokim kontekście*

Najczęściej cytowani autorzy (2000-2009)

- ◉ Jacek WOJCIECHOWSKI (39)
 - ◉ Krzysztof MIGOŃ (33)
- ◉ Jadwiga SADOWSKA (33)
 - ◉ Wiesław BABIK (28)
 - ◉ Lucjan BILIŃSKI (28)

Najczęściej cytowane publikacje (2000-2009)

- *Słownik encyklopedyczny informacji, języków i systemów informacyjno-wyszukiwawczych.* Warszawa 2002. (31)
- *Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach.* „Dz. U.” 1997 nr 85 poz. 539. (26)
- *Encyklopedia wiedzy o książce.* Wrocław 1971. (25)
- *Słownik terminologiczny informacji naukowej.* Wrocław 1979. (17)
- *Głowacka E.: Studium zastosowania kompleksowego zarządzania jakością (TQM) w bibliotekoznawstwie i informacji naukowej.* Toruń 2000. (14)

Najczęściej cytowane czasopisma (2000-2009)

◎ polskie:

- „Przegląd Biblioteczny” (382)
- „Bibliotekarz” (377)
- „Biuletyn EBIB” (296)*
- „Zagadnienia Informacji Naukowej” (164)
- „Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej” (111)

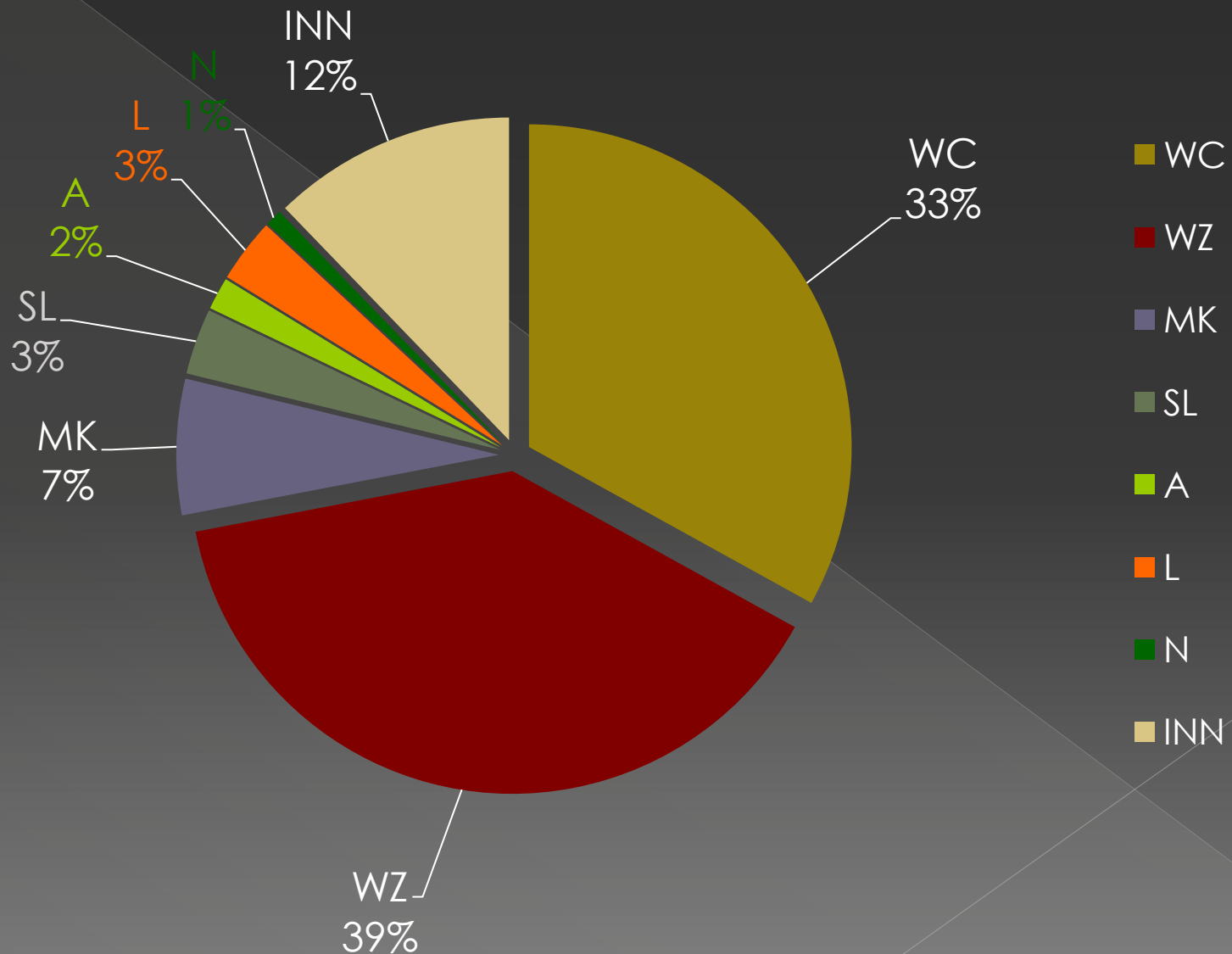
◎ zagraniczne:

- „Bulletin des Bibliothèques de France” (275) / (13)*
- „Journal of Documentation” (45)
- „IFLA journal” (40)
- „Aslib Proceedings” (22)
- „College & Research Libraries” (22)
- „Journal of Academic Librarianship” (22)

Cytowania wydawnictw ciągłych (2000 – 2009) wg języka publikacji

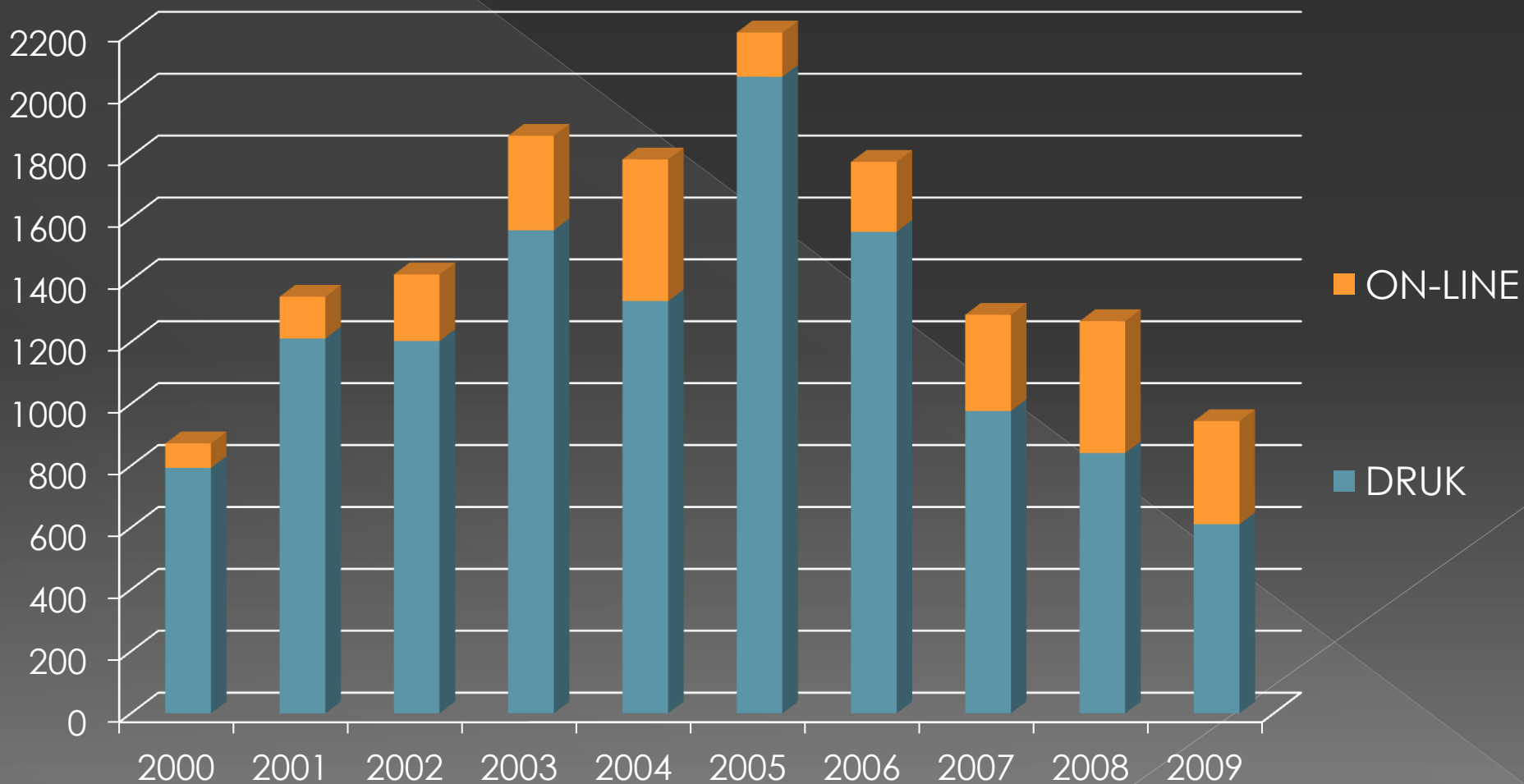
Język czasopisma	Liczba tytułów	Liczba cytowań
polski	442	2841
angielski	305	979
wielojęzyczne	70	207
niemiecki	30	58
francuski	25	56 (328)*
rosyjski	8	20
szwedzki	6	10
białoruski	4	6
słowacki	2	6
włoski	2	5
czeski	2	2
hiszpański	2	2
duński	2	2
węgierski	1	1

Cytowania różnych typów dokumentów (2000-2009)

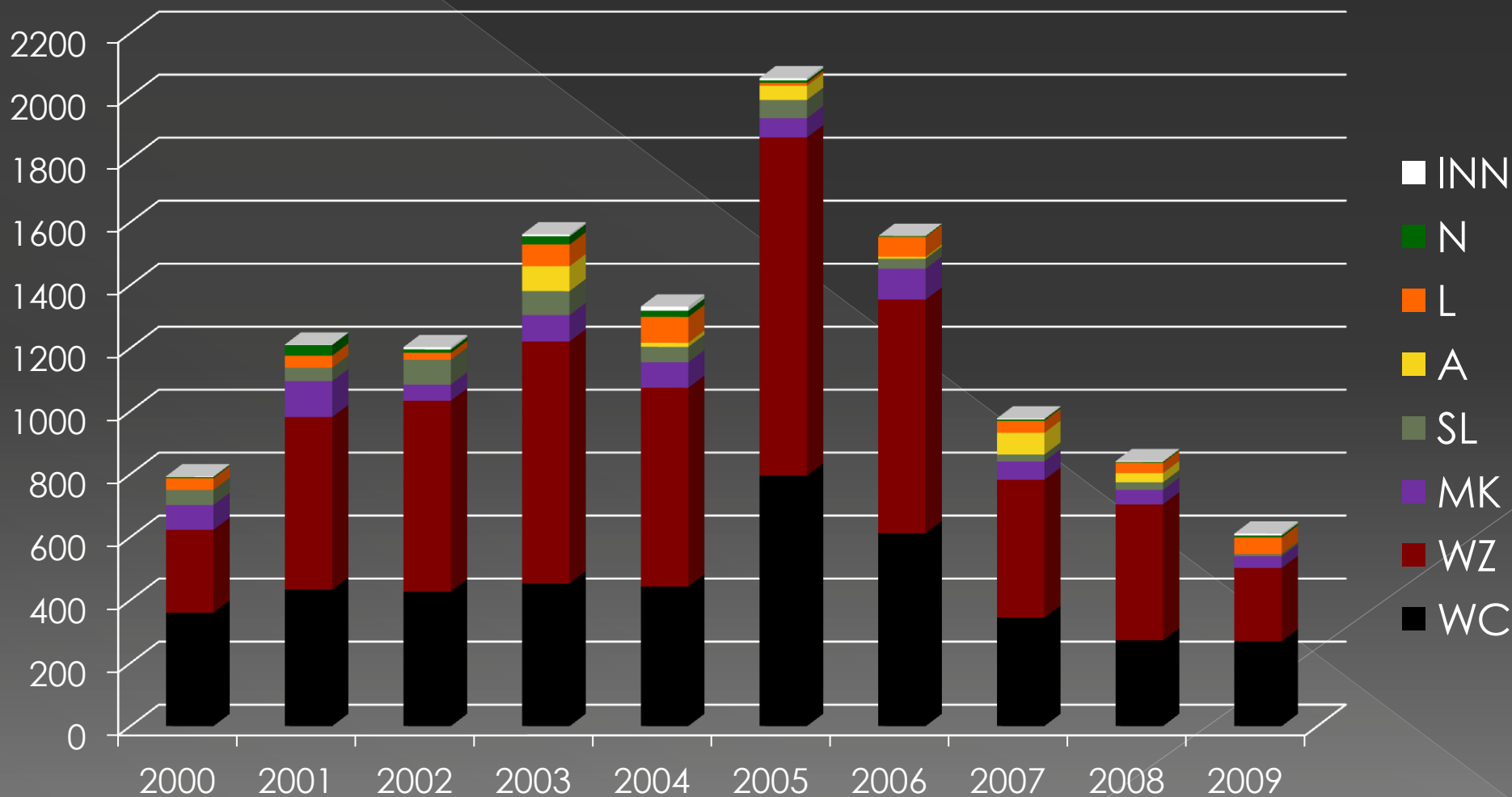

Cytowania dokumentów

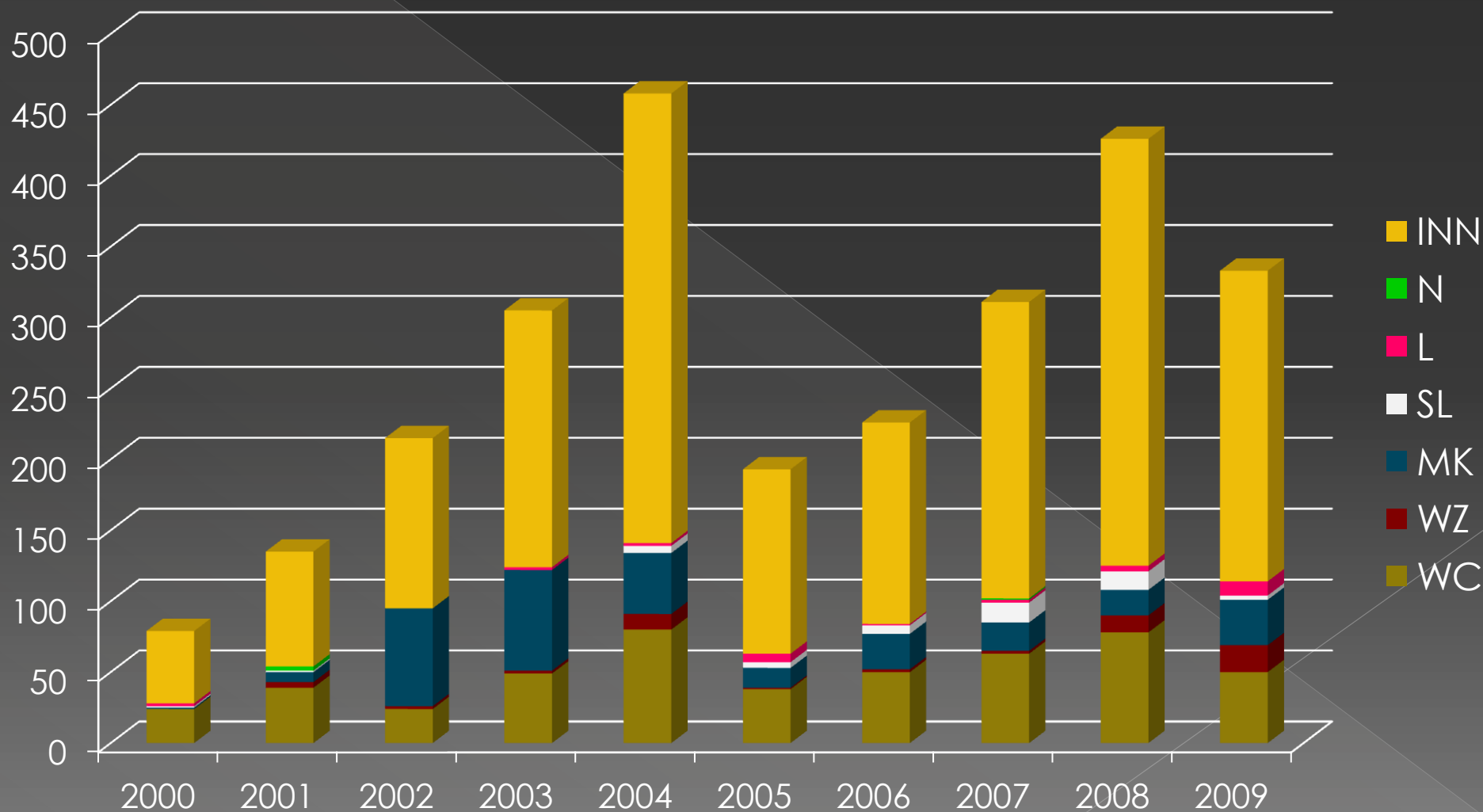
drukowanych i elektronicznych dostępnych online
(2000-2009)

Cytowania dokumentów tradycyjnych (2000-2009) według typów dokumentów

Cytowania dokumentów elektronicznych (2000-2009) według typów dokumentów

Współpraca naukowców i instytucji naukowych (2000-2009)

autorstwo/ współautorstwo	liczba publikacji	Liczba instytucji współpracujących			
		1	2	3	>3
1 autor	1 715	1 715	-	-	-
2 autorów	144	113	31	-	-
3 autorów	19	14	3	2	-
> 3 autorów	6	5	1	0	0

Wieloaspektowa analiza czasopisma w określonym przedziale czasowym

- l. opublikowanych artykułów
(z podziałem na artykuły, recenzje i omówienia, sprawozdania)
- l. cytowanych dokumentów
(z podziałem na typ dokumentu i rodzaj nośnika)
- l. przypisów (sumaryczna, średnia na artykuł)
- listy tytułów czasopism cytujących i/lub cytowanych
(według krajów wydania, języków publikacji)
- l. autorów zagranicznych (według krajów)
- l. artykułów w językach kongresowych (według języków)
- liczba artykułów współautorskich
→ współpraca na różnych poziomach:
instytucjonalnym, regionalnym, narodowym, międzynarodowym
- profil tematyczny czasopisma

– możliwość generowania różnorodnych wskaźników

Aktualne problemy
i perspektywy rozwoju
bazy **CYTBIN**

Bieżące potrzeby i podejmowane działania:

- melioracja rekordów bibliograficznych:
 - kontrola poprawności i ewentualna korekta rekordów,
 - monitorowanie kompletności bazy i uzupełnianie braków;
- rewizja niektórych założeń metodycznych;
- modyfikacja struktury bazy;
- udostępnienie szerszej gamy kryteriów wyszukiwawczych (zwłaszcza w aspekcie rzeczowym) w dostępie online;
- zmiana organizacji pracy → nawiązanie współpracy;
- zmiana oprogramowania (usprawnienie wprowadzania danych).

Cele:

- przyspieszenie aktualizacji oraz zwiększenie kompletności i funkcjonalności bazy;
- rozszerzenie zasięgu formalnego i chronologicznego.

Dziękujemy za uwagę

izabela.swoboda@us.edu.pl

anna.seweryn@us.edu.pl